

VRCHNÍ STÁTNÍ ZASTUPITELSTVÍ V PRAZE

nám. Hrdinů 1300 140 65 Praha 4
tel.: 261 196 111 fax: 261 196 640
e-mail: podatelna@vsz.pha.justice.cz datová schránka: uzcaety

1 SPR 62/2017 – 4

Praha 28. dubna 2017

Vážený pan
Bohumil Doležal, Ph.D.
Forum24

e-mailem info@forum24.cz

Vážený pane doktore,

dovolte mi, abych se na Vás obrátila v následující věci, aniž byste mne k tomu jakkoli vyzýval.

Zaujal mne totiž Váš článek nazvaný „Žalobci a Čapí hnízdo“, který byl zveřejněn dne 3.4.2017 na internetových stránkách www.neviditelnypes.cz. Důvodem tohoto mého zájmu je logicky skutečnost, že se v něm nepřesně a zavádějícím způsobem zmiňujete i o Vrchním státním zastupitelství v Praze, v jehož čele stojím.

Jde mi konkrétně o pasáž Vašeho článku, ve které uvádíte:

„Vrchní státní zastupitelství (totiž vrchní státní zástupkyně Bradáčová) se ohradilo proti údajnému tvrzení článku ve Fóru 24 o „nařízení dohledu“ (vrchním státním zastupitelstvím“) a „odebrání spisu dozorovému státnímu zástupci“ (o „nařízení dohledu“ se v článku Fóra 24 nemluví, slovo „odebrání“ se tam taky nevyskytuje, jen se tam konstatuje, že „spis odnesli s odůvodněním, že budou vykonávat nad případem dohled“). Celý případ mne jako politického komentátora zajímá především z politického hlediska. Musím ovšem předem říci, že se nad všemi těmi vysvětleními člověka zmocňuje podivný dojem, jako by se to vše dělo jaksi samspádem: vyšší úrovně (městské a vrchní státní zastupitelství) vlastně jen vyhovují tlaku, které na ně vyvíjejí nižší složky (policisté, městské státní zastupitelství). Je obtížné zbavit se dojmu, že jde o účelový alibismus.“

Jak ve svém článku v podstatě správně uvádíte, jeho prvotní příčinou, stejně jako mé nynější reakce, byl článek „O vyšetřování kauzy Čapí hnízdo se zajímají státní zástupci blízcí Babišovi“, který byl zveřejněn dne 28.3.2017 na serveru www.forum24.cz. V něm bylo ve vztahu k Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze uvedeno, že spis o tzv. Čapím hnízdě pracovníci Vrchního státního zastupitelství v Praze odnesli z Městského státního zastupitelství v Praze bez vědomí dozorového státního zástupce JUDr. Šarocho. Ponechávám přitom stranou skutečnost, že se k autorství tohoto článku na zmíněném serveru nikdo nepřihlásil.

Jak ve svém článku ze dne 3.4.2017 správně předpokládáte, bylo to s mým vědomím, když na tuto zjevnou lež reagoval tiskovou zprávou můj náměstek JUDr. Adam Bašný, který v ní zcela srozumitelně vysvětlil, jaký je skutečný stav v této věci a k jakým postupům v ní došlo.

Předpokládala jsem proto, že výše uvedenou tiskovou zprávou mohu považovat věc za vysvětlenou, ale mýlila jsem se. Zcela zřejmě jsou instituty dozoru a dohledu stále zaměňovány a jsou o nich podávány chybné informace.

Pokud jde nyní již o Váš předmětný článek, uvádíte v něm mj., že je obtížné se zbavit dojmu, že jde o účelový alibismus. K tomu považuji za svou povinnost Vám sdělit následující.

Především doporučuji Vaší pozornosti ustanovení § 12 odst. 10 trestního řádu, který jasně definuje pojmy trestní řízení, trestní stíhání a zejm. pojem přípravného řízení. Jak je dnes již obecně známo, tzv. trestní věc Čapího hnízda se aktuálně nachází právě ve fázi přípravného řízení, když byl sepsán příslušný záznam o zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu.

V této věci je pak věcně a místně příslušný státní zástupce oprávněn a povinen vykonávat svá práva, která jsou definována zejm. v § 157 a v § 174 trestního řádu. Tímto státním zástupcem je státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze. Souhrn jeho práv a povinností podle trestního řádu je označován jako dozor státního zástupce nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení, což bývá také parafrázováno tak, že je to státní zástupce, kdo je „pánem přípravného řízení“. Jeho dozorem tak má být garantována zákonnost přípravného řízení a dodržování všech zásad a příslušných ustanovení trestního řádu.

Jelikož však tato skutečnost samozřejmě nesmí znamenat a neznamená absolutní moc státního zástupce nad přípravným řízením, zná právní řád České republiky řadu korektivů jeho případného problematického postupu. Kromě ustanovení v samotném trestním řádu (např. § 146) je další takovýto korektiv upraven i v zákoně č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, a to ve formě dohledu.

Ten je tak výkonem oprávnění stanovených zákonem o státním zastupitelství k zajištění řídicích a kontrolních vztahů mezi různými stupni státních zastupitelství a uvnitř jednotlivých státních zastupitelství při výkonu působnosti státního zastupitelství. Zákon o státním zastupitelství přitom zná dvě formy dohledu – tzv. dohled vnější (§12d) a tzv. dohled vnitřní (§ 12e). Na rozdíl od trestního řádu, kde jsou příslušná procesní oprávnění spojována s osobou v určitém procesním postavení, může podat podnět k výkonu dohledu v podstatě kdokoli. Dohled je tak specifickým institutem zákona o státním zastupitelství. Obsahem vnějšího dohledu, neboť o něj v tomto případě jde, je pak souhrn oprávnění bezprostředně vyššího státního zastupitelství vůči bezprostředně nižšímu státnímu zastupitelství, která mají sloužit k odstranění případných pochybení v postupu tohoto státního zastupitelství.

S ohledem na takto široce pojatý institut dohledu bych Vás chtěla informovat o tom, že u skutkově či právně složitých věcí je výkon dohledu téměř pravidlem. To logicky souvisí s tím, že v každé právní věci, trestní právo nevyjímaje, vždy existuje někdo, kdo je s průběhem řízení „spokojen“ a někdo, kdo spokojen není. Ten pak pochopitelně a oprávněně využívá všech zákonných prostředků, k prosazení svého náhledu na věc.

A právě k této absolutně běžné situaci došlo i ve Vámi zmiňované tzv. věci Čapího hnízda. Zcela standardním způsobem byl na Městské státní zastupitelství v Praze podán podnět

k výkonu vnějšího dohledu a tento byl, opět zcela standardně, postoupen k dalším opatřením Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze z důvodu jeho příslušnosti.

Není tak pravda, že by v souvislosti s tzv. trestní věcí Čapího hnízda příslušný spis z Městského státního zastupitelství v Praze odnášeli státní zástupci Vrchního státního zastupitelství v Praze. Ten byl městským státním zástupcem v Praze zdejšímu státnímu zastupitelství v souladu se zákonem o státním zastupitelství zcela běžně postoupen.

Vaše úvahy o tlaku nižších složek a alibismu tak považuji zavádějící. Vaším článkem naopak reagujete na jednu z nejtypičtějších situací v činnosti státního zastupitelství. Tolik informace k právním institutům, jež jsem považovala za nutné Vám sdělit.

Vážený pane redaktore, do budoucna Vám přeji vše dobré a jsem s pozdravem

JUDr. Lenka Bradáčová, Ph.D., v. r.
vrchní státní zástupkyně

Za správnost vyhotovení
Jiřina Prokešová

